

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se
hans.nilsgard@regeringskansliet.se

Remissyttrande över delbetänkandet

Ett tydligt regelverk för aktivt skogsbruk (SOU 2024:91)

Ert diarienummer LI2024/02430

Sammanfattning

Förvaltningsrätten har granskat delbetänkandet med utgångspunkt från de aspekter som domstolen ska beakta och då särskilt kapitel 13.

Förvaltningsrätten är positiv till utredningens förslag att beslut enligt skogsvårdslagen ska överklagas till mark- och miljödomstol. Detta medför fördelar främst genom möjligheten till samordning av mål enligt skogsvårdslagen och miljöbalken. Vidare elimineras den risk för motstridiga avgöranden i förvaltningsdomstol och mark- och miljödomstol som idag kan förekomma.

Förvaltningsrätten tillstyrker förslaget att beslut som Skogsstyrelsen kan fatta enligt andra lagar än skogsvårdslagen även i fortsättningen bör överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Domstolen vill dock lämna följande synpunkter för beaktande i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Synpunkter

I avsnitt 13.1.2 anges att ett huvudsakligt skäl till att föra över de aktuella målen till mark- och miljödomstol är att undvika motstridiga avgöranden. Det skälet instämmer som sagt förvaltningsrätten i.

Dessvärre saknas dock en fördjupad analys av förslagets för- och nackdelar, bland annat av hur domstolsprövningen kan komma att förändras av den föreslagna ändringen. Därvid syftar förvaltningsrätten särskilt på konsekvenser av utredningens förslag om att mark- och miljödomstolen vid dessa prövningar ska förstärkas med tekniska råd och särskilda ledamöter.

I betänkandet görs inte gällande att de allmänna förvaltningsdomstolarna idag skulle sakna den kompetens som krävs för att pröva överklagade beslut från Skogsstyrelsen. Sedan länge är processen i allmän förvaltningsdomstol en tvåpartsprocess, där domstolarna utövar sitt utredningsansvar främst genom att parterna får möjlighet att lägga fram relevanta omständigheter och bevisning. När domstolen bedömer att det finns en tillräcklig utredning, prövas målen utifrån tillämplig lag och med beaktande av bevisbördans placering och beviskraven. Genom denna metod, som för övrigt tillämpas även i allmän domstol, tillgodoses kravet på en kompetent bedömning.

Domstolens roll och sammansättning kan vara av betydelse för prövningen. Utredningen borde ha utrett frågan om den tänkta kompetensen i mark- och miljödomstol i form av teknisk, skoglig eller naturvetenskaplig kompetens enbart är till fördel vid dessa prövningar med många gånger starkt motstridiga intressen och EU-rättsliga inslag. Vill lagstiftaren att domstolsprövningen snarast ska vara en omprövning av Skogsstyrelsens beslut där sakintressen och specialistkunnskap tillförs även av domstolarna, finns måhända fog för utredningens förslag. Eftersträvas däremot en överprövning där domstolsprocessens uppgift även är att väga den tillgängliga utredningen mot relevant regleringen m.m. i ett vidare perspektiv kan slutsatsen bli en annan; förvaltningsrätten fäster härvid avseende på att rättsområdet är under ständig utveckling inte minst på miljöområdet och skatteområdet. Även om den skogliga kompetensen förstärks genom detta förslag, kan det alltså ifrågasättas om inte dessa mål – som alltså kan rymma vitt skilda intressen – belyses bättre i en allmän förvaltningsdomstol. Den förändrade instansordningen medför dessutom att dessa mål inte når HFD, som med sin synnerligen höga kompetens ofta anlägger ett vidare perspektiv. Frågorna förtjänar i vart fall att beröras.

Även uppgiften i avsnitt 13.1.3 att den överklagade frågan i förvaltningsdomstol i dag vanligen prövas i sak och i hela dess vidd, medan hos mark- och miljödomstolen i närmare hälften av fallen Skogsstyrelsens beslut undanröjs och målen återförvisas, förtjänar en fördjupad analys. Dessa frågor bör belysas särskilt ur ett processekonomiskt perspektiv innefattande deras påverkan på näringen och parterna.

Beredning och beslut

Detta yttrande har beslutats av lagmannen Lennart Furufors efter föredragning av rådmannen Anders Lidman.

Lennart Furufors
Lagman